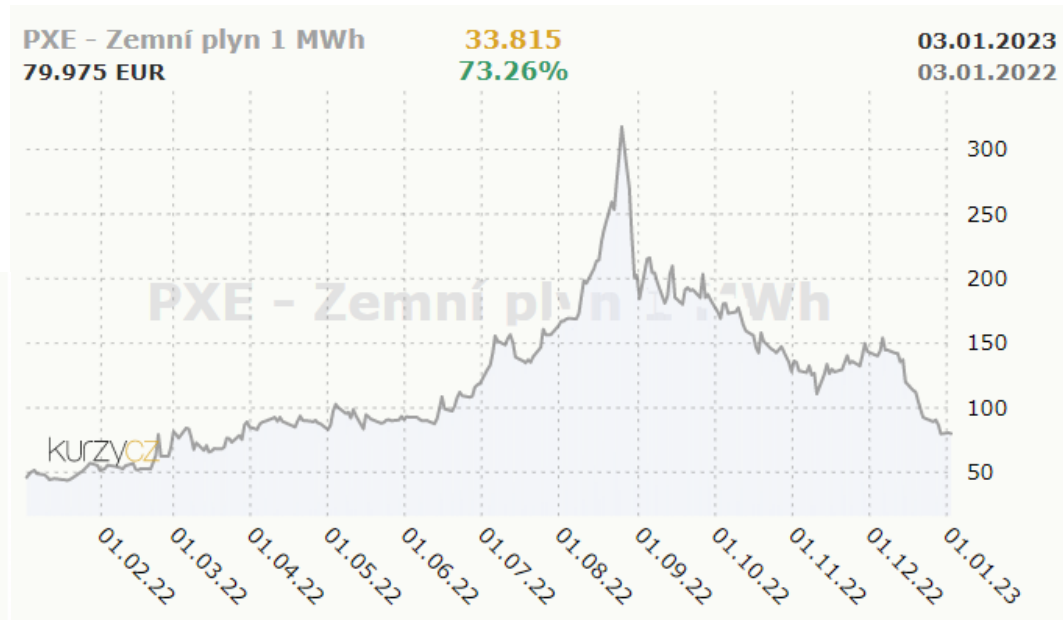
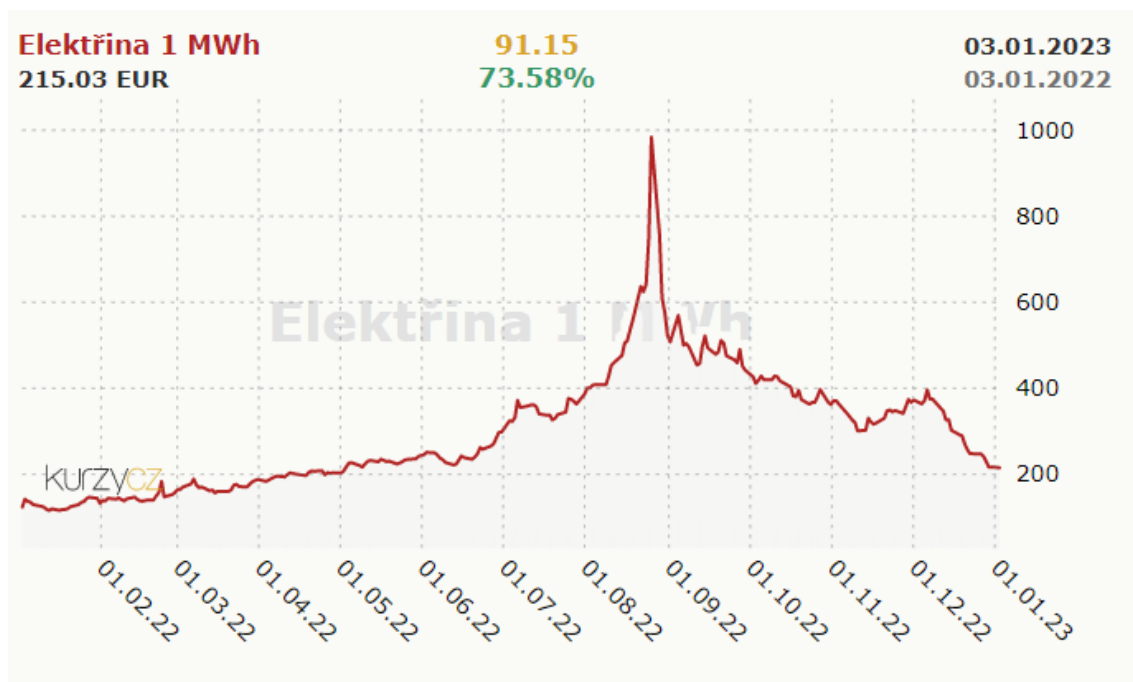

Nákup Elektriny a Plynu v čase energetickej krízy

Marcela Turčanová

Prečo sa o tom rozprávame

Poznanie komodity a cenotvorby

Cena komodity	80% - 90 %
Prirážka dodávateľa (mark-up/koefficient)	20% - 10%
Cena distribúcie	Vyhláška URSO
Osobitné dane	Zákony a vyhlášky
DPH	Zákon

Typy nákupov / kontraktov	Vplyv na cenu
Nákup na pevnú cenu	Okamžitá pevná jednotková cena
Nákup na tranže	Pevná jednotková cena (vznikne priemer ceny z jednotlivých tranží)
Nákup na SPOTových trhoch	Ceny volatilná podľa trhu
Kombinácia	Kombinovaná

Čas nákupu

Čas akceptácie ponuky

Výkyvy v objemoch

Veľkosť nákupu

Schopnosť prijať zodpovednosť

Záväznosť plnenia

Spôsoby obstarania dodávateľa

Verejná súťaž

- Zmluva s 1 dodávateľom s okamžitým nákupom / s nákupom na pokyn
- **Zmluva s jedným dodávateľom – nákup na tranže**
- Zmluva s 1 dodávateľom nákup na SPOTe

Verejná súťaž

- Rámcová dohoda s viacerými – minitender s určením okamžitej pevnej ceny

DNS

- Priebežné nákupy na okamžitú pevnú cenu
- *Priebežné nákupy na tranže*
- Priebežné nákupy na SPOT
- Možnosť dokupov

Čas nákupu

Čas akceptácie ponuky

Výkyvy v objemoch

Veľkosť nákupu

Schopnosť prijať zodpovednosť

Záväznosť plnenia

Typy nákupov/kontraktov

Vplyv na cenu

Nákup na pevnú cenu

Okamžitá pevná jednotková cena

Nákup na tranže

Pevná jednotková cena (vznikne priemer ceny z jednotlivých tranží)

Nákup na SPOTových trhoch

Ceny volatilná podľa trhu

Kombinácia

Kombinovaná

Inflačné tanečky

Cenové doložky vs Indexácia ceny

Čo sa to stalo?

• Dôvody:

- Dopady pandémie COVID 19
- Energetická krize
- Vojna na Ukrajine
- Historická inflácia

Dopady:

- Volatilita cien
- Udržateľnosť cenových ponúk
- **Kontrolou očakávaná obozretnosť a predvídateľnosť**
- **Ťažké rozpočtovanie výdavkov**

Situácia 2022:

Dodávatelia nevedeli držať ponukové ceny počas trvania kontraktu.

Čo vie urobiť zadávateľ pre dlhšiu udržateľnosť cien?

Potrebné zistiť dôvody krátkej udržateľnosti ceny:

- Platnosť subdodávateľských ponúk
 - Prečo dodávatelia nevedia držať tie ceny dlhšie?
 - Je potrebné riešiť istotu pre subdodávateľov a riadenie dodávateľského reťazca?
 - Vyriešili by to priame platby subdodávateľom?
- Vývoj cien na trhu (burza / štatistiky)
 - **Indexácia ceny komodít**
 - Načasovanie nákupu
- Dopyt vs. Ponuka
 - Zmena nákupnej stratégie (RD s opätovným otvorením, DNS, Krátke jednorázové nákupy)
- Cash – flow
 - Otázka skrátenia splatnosti faktúr, zníženia zádržného, zábezpeky ponuky / plnenia
- Alokácia zdrojov („just in time“ materiály alebo služba)

Indexácia cien komodít

Začíname s indexáciou:

Komodita ≠ položka

1. Poznanie kalkulácie položky – Čo všetko cena položky zahrňuje a aká je váha na cene položky?
 - Podiel ceny základnej suroviny, ľudskej práce, réžie výroby, doprave, balenia atd.
2. Identifikovanie dôvodu volatility ceny položky – Čo mi spôsobuje cenové výkyvy?
3. Identifikovanie indexu, ktorý sleduje cenový vývoj komodity (objektivity a relativita)
4. Identifikovanie základného koša, z ktorého sa vytvára index (pre overenie objektivity indexu)
5. Určíme **rozhodné obdobia pre indexáciu** (okamih základnej ceny vs. okamih novej ceny)
6. **Vysvetlíme vedeniu ekonomické dopady indexácie (nepredvídateľný ale objektívny nárast nákladov počas plnenia)**

Zmeny zmluvy cez inflačné doložky

Ako písať indexačné doložky:

1. Neexistuje univerzálnosť indexačnej doložky – vždy, ale vždy, je potrebné preveriť nastavenie indexácie vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu.
2. Výber správneho indexu (objektivity a relativita v čase)
3. Určenie mechanizmu uplatnenia (na včasnú žiadosť / automaticky)
4. Určenie časového obdobia indexácie (mesačná / kvartálna / ročná / opakovaná) – od predloženia ponuky vs. od podpisu zmluvy
5. Postup zmeny ceny (presný a jasný vzorec ako sa zmení zmluvná cena – zníži alebo zvýši)
6. Uplatniteľnosť novej ceny (spätná do fakturácia / prevzaté plnenie / faktúrované plnenie / budúce dodania)

Ďakujeme za pozornosť

Marcela Turčanová
turcanova@apuen.sk